

GENERALINIO ADVOKATO
F. G. JACOBS IŠVADA,
pateikta 2005 m. sausio 20 d.¹

1. Šioje byloje Ispanija siekia 2002 m. birželio 12 d. Komisijos sprendimo 2002/461/EB dėl valstybių narių 2001 finansinių metų sąskaitų, susijusių su išlaidomis, kurias finansuoja Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyrius, patvirtinimo (toliau – ginčijamas sprendimas) panaikinimo iš dalies².

Teisinis pagrindas

3. Bendroji žemės ūkio politika finansuojama pagal taisykles, numatytas Reglamente Nr. 1258/99³ (toliau – pagrindinis reglamentas), kuriame nustatyta, kad Garantijų skyrius finansuoja žemės ūkio rinkai stabilizuoti skirtą intervenciją, taikomą pagal Bendrijos taisykles bendro žemės ūkio rinkų organizavimo ribose⁴.

4. Pagrindinio reglamento preambulėje teigiama:

„turėtų būti priimti du sprendimai, vienas – dėl Fondo Garantijų skyriaus sąskaitų pa-

2. Ispanija ginčija tam tikrų akredituotų nacionalinių mokėjimo agentūrų sąskaitų pakeitimus, atliktus pagal sąskaitų patvirtinimo procedūrą, ir vienos tokių mokėjimo agentūrų, Kastilja–La Mančos, sąskaitų korekciją.

3 — 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1258/1999 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL L 160, p. 103). Išlaidoms nuo 2000 m. sausio 1 d. taikomas Reglamentas Nr. 1258/1999 panaikino ir pakeitė 1970 m. balandžio 21 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 729/70 dėl bendrosios žemės ūkio politikos finansavimo (OL L 94, p. 13) su pakeitimais, padarytais 1995 m. gegužės 22 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1287/1995 (OL L 125, p. 1); pagal 16 straipsnio 2 dalį ir Reglamento Nr. 1258/1999 priedą ankstesnių teisės aktų nuorodos į Reglamento Nr. 729/70 nuostatas yra nuorodos į atitinkamas Reglamento Nr. 1258/1999 nuostatas.

4 — 1 straipsnio 2 dalies b punktas ir 2 straipsnio 2 dalis.

1 — Originalo kalba: anglų.

2 — OL L 160, 2002, p. 28.

tvirtinimo, o kitas – dėl padarinių nustatymo, įskaitant finansines korekcijas, atliekamas gavus patikrinimų, kaip laikomasi išlaidas reglamentuojančių Bendrijos taisyklių, rezultatus“⁵. (Pataisytas vertimas)

8. Toks sprendimas dėl laikymosi reglamentuojamas 7 straipsnio 4 dalies pirmąja pastraipa, kuria iš Komisijos reikalaujama priimti „sprendimą dėl išlaidų, kurios nebus finansuojamos <...>, jeigu ji nustato, kad tokios išlaidos buvo padarytos nesilaikant Bendrijos taisyklių“. (Pataisytas vertimas)

5. Pirmos rūšies sprendimą dėl sąskaitų patvirtinimo reglamentuoja pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalis, o antros rūšies sprendimą dėl taisyklių laikymosi reglamentuoja šio reglamento 7 straipsnio 4 dalis.

9. Sprendimai dėl laikymosi priimami pagal tokią 7 straipsnio 4 dalyje nustatytą tvarką:

6. Sprendimų dėl sąskaitų patvirtinimo atžvilgiu 7 straipsnio 3 dalis reikalauja, kad Komisija, remdamasi 6 straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta informacija, patvirtintų mokėjimo agentūrų sąskaitas iki metų, einančių po atitinkamų finansinių metų, balandžio 30 dieną. Šia nuostata iš valstybių narių reikalaujama teikti Komisijai su Garantijų skyriaus finansuojamomis operacijomis susijusias mokėjimo agentūrų metines sąskaitas kartu su informacija, reikalinga patvirtinti pateiktas sąskaitas, taip pat jų išsamumą, tikslumą bei teisingumą.

„Prieš priimant sprendimą nefinansuoti, Komisijos patikrinimų rezultatai ir suinteresuotųjų valstybių narių paaiškinimai pateikiami raštu, vėliau abi šalys stengiasi susitarti dėl priemonių, kurių reikės imtis.

Nepavykus susitarti, valstybė narė gali prašyti inicijuoti procedūrą, kurios tikslas keturis mėnesius tarpininkauti tarp atitinkamų pozicijų, o šios procedūros rezultatai nurodomi Komisijai siunčiamoje ataskaitoje, kuri ją išnagrinėja prieš priimdama sprendimą nefinansuoti.

7. 7 straipsnio 3 dalis, be to, nustato, kad sprendimas dėl sąskaitų patvirtinimo netrukdo Komisijai vėliau priimti sprendimą dėl išlaidoms taikomų Bendrijos taisyklių laikymosi.

Komisija įvertina sumas, kurios nebus finansuojamos, ypač atsižvelgdama į nustatytą

5 — Devinta konstatuojamoji dalis.

taisyklių pažeidimo lygi. Komisija atsižvelgia į pažeidimo pobūdį ir rimtumą bei Bendrijos patirtus finansinius nuostolius.“

EŽUOGF apmokėtiną kiekvienoje valstybėje narėje per konkrečius finansinius metus įvykdytų išlaidų sumą ir netrukdo priimti sprendimo dėl taisyklių laikymosi⁹. Įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

10. Pagal šio reglamento 7 straipsnio 5 dalį sprendimas dėl sąskaitų patvirtinimo ir sprendimas dėl taisyklių laikymosi, be pagrindiniame reglamente nustatytos tvarkos, turi būti reglamentuojami atskirai priimtomis išsamiomis taisyklėmis. Tokios papildomos taisyklės buvo priimtose Reglamentu Nr. 1663/95 (toliau – įgyvendinantis reglamentas)⁶. Sprendimo dėl sąskaitų patvirtinimo atžvilgiu nustatomos toliau nurodomos papildomos taisyklės.

„Su minėtu sprendimu susijusios iš kiekvienos valstybės narės išieškotinos arba jai išmokėtinos sumos nustatomos, išskaičiuojant konkrečių finansinių metų avansus iš pagal šio straipsnio pirmąją pastraipą tiems patiems finansiniams metams patvirtintų išlaidų.“ (Pataisytas vertimas)

11. Valstybės narės teiktina informacija⁷, įskaitant metines Garantijų skyriui priskaičiuotų išlaidų sąskaitas, turi būti nusiųsta Komisijai iki metų, einančių po finansinių metų, su kuriais ji susijusi, vasario 10 dienos⁸.

13. Įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad:

12. 7 straipsnio 3 dalyje nurodytas sprendimas dėl sąskaitų patvirtinimo nustato

„Iki kovo 31 d. po finansinių metų pabaigos Komisija informuoja konkrečią valstybę narę apie jai pateiktos informacijos patikrinimų rezultatus kartu su siūlomais pakeitimais.“

6 — 1995 m. liepos 7 d. Reglamentas (EB) Nr. 1663/95, nustatantis išsamias taisykles dėl Tarybos reglamento (EEB) Nr. 729/70 apibrėžtos EŽUOGF garantijų skyriaus sąskaitų patvirtinimo tvarkos taikymo (OL L 158, p. 6), su pakeitimais, padarytais 1999 m. spalio 22 d. Reglamentu (EB) Nr. 2245/1999 (OL L 273, p. 5).

7 — Minėtas 6 punkte.

8 — 4 straipsnio 2 dalis.

9 — Įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 1 dalis.

14. Sprendimo dėl taisyklių laikymosi, numatyto pagrindinio reglamento 7 straipsnio 4 dalyje, priėmimo atžvilgiu įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalis nustato toliau pateikiamas konsultavimosi tarp suinteresuotosios valstybės narės ir Komisijos procedūros taisykles:

Komisijos nustatyto galutinio termino, jam pasibaigus, Komisija formaliai supažindina valstybę narę su savo išvadomis <...> Nepažeidžiant šios dalies ketvirtosios pastraipos, minėtame pranešime pateikiamas bet kokių išlaidų, kurių Komisija neketina įtraukti į sąskaitas pagal Reglamento (EEB) Nr. 1258/99 7 straipsnio 4 punktą, įvertinimas.

„Jeigu po tyrimo dėl išlaidų Komisija mano, kad buvo pažeistos Bendrijos taisyklės, ji informuoja atitinkamą valstybę narę apie atliktų patikrų rezultatus ir nurodo pažeidimų šalinimo priemones, taikytinas siekiant užtikrinti minėtų taisyklių laikymąsi ateityje.

Valstybė narė iš karto atsiradus galimybei informuoja Komisiją apie priimtas pažeidimų šalinimo priemones, užtikrinančias Bendrijos taisyklių laikymąsi ir šių priemonių įsigaliojimo datą. Komisija, laikydamosi Reglamento (EEB) Nr. 729/70 5 straipsnio 2 dalies c punkto reikalavimų, prireikus priima vieną arba kelis sprendimus iki pažeidimų šalinimo priemonių įsigaliojimo datos neįtraukti į sąskaitas išlaidų, kurios neatitinka Bendrijos taisyklių.“

Minėtame pranešime daroma nuoroda į šį reglamentą. Valstybė narė per du mėnesius pateikia atsakymą, o Komisija, atsižvelgusi į jį, gali pakeisti savo poziciją <...>

Faktinis pagrindas

Pasibaigus laikotarpiui, per kurį reikia pateikti atsakymą, Komisija pakviečia valstybę narę dvišaliam aptarimui, kurio metu šalys stengiasi susitarti dėl taikytinų priemonių ir pažeidimo sunkumo bei Bendrijai padarytų finansinių nuostolių įvertinimo. Pasibaigus finansinių nuostolių įvertinimo po aptarimo Komisijos nustatytam galutiniam terminui, pasikonsultavus su valstybėmis narėmis dėl tolesnės informacijos teikimo arba, jeigu valstybė narė atsisako atvykti į susitikimą iki

15. Gavusi metines Ispanijos mokėjimo agentūrų 2001 finansiniais metais patirtų išlaidų sąskaitas, Komisija informavo Ispanijos valdžios institucijas apie patikrinimų rezultatus 2002 m. kovo 27 d. laišku. Šiame laiške Komisija teigė, kad tai pranešimas tiek pagal įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 2 dalį, tiek pagal įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalį. Juo siūloma keleto mokėjimų agentūrų, įskaitant Navaros, sąskaitas patvirtinti iki balandžio 30 dienos.

Šiame laiške Komisija nepasiūlė patvirtinti mokėjimo agentūrų FEAGA, Kastilja–La Mančos, Balearų, La Riochos ir Baskų krašto sąskaitų, dėl kurių prieš priimant sprendimą dėl sąskaitų patvirtinimo buvo reikalingas tolesnis tyrimas ir papildoma informacija. Laiško priede kiekvienos mokėjimo agentūros atveju nurodytas tolesnio tyrimo pobūdis, prieš pateikiant pasiūlymą patvirtinta reikalinga informacija ir Komisijos patikrinimų rezultatai.

už 2001 finansinius metus patvirtinimu, tiek su vėlesnio sprendimo dėl taisyklių laikymosi priėmimo tvarka. Ispanijos valdžios institucijos nurodė, kad sertifikavimo įstaiga teigė gavusi pakankamai įrodymų, patvirtinančių sąskaitų išsamumą, tikslumą bei teisingumą, pasiūlusi patvirtinti sąskaitas ir peržiūrėti Komisijos pasiūlytas korekcijas, nes klaida buvo susijusi tik su panaikinta pagalba už drėkinamus kukurūzus ir nesusijusi su kompensacinėmis išmokomis, kaip nurodė Komisija. Todėl Ispanijos valdžios institucijos tvirtino, kad korekcijos dydis turi būti 17 855 eurai, o ne 1 831 526 eurai.

16. 2002 m. balandžio 19 d. EŽŪOGF komiteto susitikime, kuriame dalyvavo ir Ispanijos valdžios institucijos, Komisija išplatino suvestinę ataskaitą su atlikto patikrinimo rezultatais ir ginčijamo sprendimo projektą.

18. 2002 m. birželio 11 d. Ispanijos valdžios institucijos nusiuntė Komisijai dokumentus, susijusius su Navaros mokėjimo agentūros sąskaitomis ir jų atitiktimi išlaidoms, taikomoms Bendrijos taisyklėms.

17. Ispanijos valdžios institucijos nusiuntė kelis atsiliepimus dėl Komisijos kovo 27 d. laiško, suvestinės ataskaitos ir sprendimo projekto. 2002 m. balandžio 22 d. laiške Ispanijos valdžios institucijos pateikė Komisijai savo pastabas dėl sprendimo projekto ir ataskaitos. 2002 m. balandžio 25 d. Ispanijos valdžios institucijos Komisijai pateikė pastabas dėl Kastilja–La Mančos sąskaitų. Iš 2002 m. balandžio 23 d. sertifikavimo įstaigos pranešimo raštu, kuriuo atsiliepiama į sprendimo projektą, matyti, kad šios pastabos buvo susijusios tiek su jos sąskaitų

19. 2002 m. birželio 12 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą. Sprendimu, kuriame teigiama, kad jis buvo priimtas pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalies pagrindu, patvirtintos Ispanijos mokėjimo agentūrų (išskyrus FEAGA ir Baskų krašto) sąskaitos ir

tvirtinamose sąskaitose padaryti pakeitimai. Matyti, kad pakeitimai padaryti atsižvelgiant į tam tikrų Kastilja–La Mančos, Navaros ir Baskų krašto mokėjimų klaidas, kurios buvo nurodytos suvestinėje ataskaitoje.

20. Vėliau Ispanijos valdžios institucijos atsakė į Komisijos 2002 m. kovo 27 d. laišką nusiųsdamos jai dokumentus, susijusius su Kastilja–La Mančos ir Baskų krašto sąskaitomis ir jų atitiktimi Bendrijos taisyklėms dėl išlaidų.

21. Paskui Ispanija pareiškė šį ieškinį, prašydama panaikinti dalį ginčijamo sprendimo ir remdamasi, pirma, aplinkybe, kad šis sprendimas pažeidė įgyvendinantį reglamentą, ir, antra, pasiūlyta Kastilja–La Mančos sąskaitų korekcija buvo klaidinga.

Tariamasis įgyvendinančio reglamento pažeidimas

Pagrindinis teisinis pagrindas

22. Ispanija teigia, kad ginčijamas sprendimas pažeidžia įgyvendinantį reglamentą ir

yra neteisėtas, nes, pažeisdama šio Reglamento 8 straipsnio 1 dalį, Komisija tinkamai nepranešė apie sąskaitų pakeitimus Ispanijos valdžios institucijoms. Komisija pažeidė šią nuostatą priimdama ginčijamą sprendimą ir prieš tai neatsižvelgdama į Ispanijos valdžios institucijų atsiliepimą į pasiūlytą sprendimą, nepakvietusi Ispanijos į dvišales diskusijas tam, kad būtų įvertintas apskaitos klaidos rimtumas, ir nesuteikusi jai galimybės prireikus prašyti pradėti taikinimo procedūrą.

23. Komisija teigia, kad sąskaitų patvirtinimo tvarka, numatyta pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalyje ir įgyvendinančio reglamento 7 straipsnyje, turėtų būti atskirta nuo patikrinimų dėl taisyklių laikymosi tvarkos, numatytos pagrindinio reglamento 7 straipsnio 4 dalyje ir įgyvendinančio reglamento 8 straipsnyje. Ginčijamas sprendimas, kurio preambulėje teigiama, kad jis „neturi poveikio papildomam vertinimui pagal (pagrindinio) reglamento 7 straipsnio 4 dalį“¹⁰, priimamas pagal sąskaitų patvirtinimo tvarką, o šios tvarkos buvo laikomasi visais atžvilgiais.

24. Paskui Komisija vertina tariamą įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalies pažeidimą. Ji pastebi, kad jos 2002 m. kovo

10 — Devinta konstatuojamoji dalis.

27 d. laišku inicijuota procedūra buvo siekiama patikrinti Bendrijos taisyklių dėl išlaidų laikymąsi pagal šioje nuostatoje nustatytą tvarką. Tačiau ji pažymi, kad atsižvelgiant į tai, jog ši procedūra ir sąskaitų patvirtinimo procedūra skiriasi, ginčijamame sprendime nurodyta korekcija yra negalutinė. Galutinis sprendimas nefinansuoti gali būti priimtas tik apsikeitus nuomonėmis, kaip to reikalauja 8 straipsnio 1 dalis.

giškai Teisingumo Teismo pripažintai negalutinių atskaitymų prieš galutinį patvirtinimą sistemai, ji turi teisę sprendimu dėl sąskaitų patvirtinimo atlikti negalutinius pakeitimus dar iki galutinio sprendimo nefinansuoti.

Vertinimas

25. Patvirtindama savo teisę sprendime dėl sąskaitų patvirtinimo siūlyti pakeitimus, kurie iš esmės yra negalutiniai iki procedūros pagal 8 straipsnio 1 dalį užbaigimo, Komisija nurodo Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią iki galutinio sprendimo dėl sąskaitų patvirtinimo Komisija turi teisę sumažinti mokamus avansus, jei nustato, kad nacionalinė įstaiga atliko tam tikras fondo finansuojamas išlaidas pažeisdama Bendrijos teisę¹¹. Anksčiau minėta Teisingumo Teismo praktika buvo nusistovėjusi prieš įvedant dvi atskiras procedūras priimti pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalyje numatytą sprendimą dėl sąskaitų patvirtinimo ir šio reglamento 7 straipsnio 4 dalyje numatytą sprendimą nefinansuoti dėl Bendrijos taisyklių nesilaikymo. Komisija teigia, kad, analo-

26. Pirmiausia reikėtų nurodyti, kad Komisijos teiginys, jog ji laikėsi sąskaitų patvirtinimo procedūros, nėra visiškai tikslus. Ginčijamas sprendimas priimtas 2002 m. birželio 12 d., o ne iki 2002 m. balandžio 30 d., kaip reikalauja pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalis. Tačiau ieškovė neginčija sprendimo šiuo pagrindu ir šios aplinkybės net nemini savo atsiliepimuose.

27. Išskyrus šią išlygą, manau, kad Komisija teisingai aiškina teisės aktus, reglamentuojančius sąskaitų patvirtinimą. Pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalyje teigiama, kad sprendimas dėl sąskaitų patvirtinimo „netrukdo vėliau priimti sprendimo“ dėl išlaidų, kurios nebus finansuojamos tuo pagrindu, kad buvo atliktos nesilaikant Bendrijos taisyklių. Įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 1 dalyje pakartojant šią nuostatą teigiama, kad sumos, kurios yra atgautinos iš kiekvienos valstybės narės pagal

11 — 1991 m. spalio 17 d. Sprendimas *Vokietija prieš Komisiją* (C-342/89, Rink. p. I-5057, 16 punktas) ir 1991 m. spalio 17 d. Sprendimas *Italija prieš Komisiją* (C-346/89, Rink. p. I-5057, 16 punktas).

sprendimą dėl sąskaitų patvirtinimo, nustatytinos atimant sumokėtus avansus iš pripažintų išlaidų. Todėl akivaizdu, kad sprendimu dėl sąskaitų patvirtinimo gali būti daromi pakeitimai.

Komisija neturi teisės finansuoti išlaidų¹². Aplinkybė, kad ši taisyklė buvo įtvirtinta sprendimuose, susijusiuose su mėnesiniais avansais, šiuo atveju neturi reikšmės. Kaip pastebi Komisija, Teisingumo Teismas aiškiai nurodė, kad ši taisyklė yra bendro pobūdžio¹³. Be to, Teisingumo Teismo praktika patvirtina, kad ši taisyklė taip ir buvo taikoma¹⁴.

28. Prireikus detalesnio Komisijos veiksmų teisėtumo patvirtinimo, galima būtų remtis toliau pateikiamais dviem punktais.

31. Šios dvi aplinkybės parodo, kaip Komisija aiškina sąskaitų patvirtinimą reglamentuojančius teisės aktus, ir aš šiam aiškinimui pritariu.

29. Pirma, įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad prireikus siūlomi metinių mokėjimo agentūrų sąskaitų pakeitimai gali būti priimti iki sąskaitų patvirtinimo, jei apie šiuos pasiūlymus pranešama atitinkamoms valstybėms narėms iki kovo 31 dienos. Šis reikalavimas buvo įvykdytas apie Kastilja–La Mančos ir Baskų krašto sąskaitoms pasiūlytas korekcijas pranešant 2002 m. kovo 27 d. laišku.

32. Todėl manau, kad sąskaitų patvirtinimo tvarka nebuvo pažeista, išskyrus ginčijamo sprendimo nepriėmimą iki 2002 m. balandžio 30 d., kaip reikalauja pagrindinio reglamento 7 straipsnio 3 dalis.

33. Aš taip pat pritariu Komisijos nuomonei, kad įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalis nebuvo pažeista.

30. Antra, 7 straipsnio 2 dalis ne tik leidžia siūlyti pakeisti metines sąskaitas, į kurias įtrauktos išlaidos, patirtos pažeidžiant Bendrijos taisyklės dėl bendro aptariamos rinkos organizavimo, bet faktiškai to reikalauja vadovaujantis bendrąja taisykle, kurią nurodė Komisija ir pagal kurią tokiais atvejais

12 — 11 punkte minėtų sprendimų *Vokietija prieš Komisiją* ir *Italija prieš Komisiją* 14 punktai.

13 — Ten pat, sprendimų 15 punktai.

14 — Žr., pavyzdžiui, 1988 m. vasario 25 d. Sprendimą *Nyderlandai prieš Komisiją* (327/85, Rink. p. 1065, 24 ir 25 punktus); 1992 m. sausio 8 d. Sprendimą *Italija prieš Komisiją* (C-197/90, Rink. p. I-747, 38 punktus) ir 2002 m. sausio 24 d. Sprendimą *Prancūzija prieš Komisiją* (C-118/99, Rink. I-747, 38 punktus).

34. Komisijos 2002 m. kovo 27 d. laiške ieškovei aiškiai nurodoma, kad tai yra pranešimas pagal šią nuostatą, nurodantis priemonės, kurių reikia imtis siekiant ateityje užtikrinti suderinamumą su Bendrijos taisyklėmis dėl išlaidų. Panašu, kad Ispanijos valdžios institucijos žinojo 2002 m. kovo 27 d. laiško pobūdį, nes išsiuntė keletą atsakymų, kuriuose atsakė dėl korekcijos, Komisijos pasiūlytos pagal 8 straipsnio 1 dalį.

36. Todėl aš darau išvadą, kad ginčijamas sprendimas nepažeidė nei sąskaitų patvirtinimo procedūros, nei įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalyje numatytos procedūros, pagal kurią vėliau priimami sprendimai dėl taisyklių laikymosi.

Papildomi argumentai dėl tariamo įgyvendinančio reglamento pažeidimo

37. Ispanija savo teiginį apie įgyvendinančio reglamento pažeidimą grindžia trimis argumentais.

35. Ispanijos teiginys, kad nepakvietusi Ispanijos dvišalėms diskusijoms ir nesuteikusi jai galimybės prireikus prašyti inicijuoti sutaukinimo procedūrą siekiant susitarti dėl korekcijų, Komisija pažeidė įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalį, mano nuomone, yra nepagrįstas. Šioje nuostatoje numatyta galutinių korekcijų taikymo procedūra dar nebuvo pasibaigusi tuo metu, kai Ispanija pareiškė ieškinį, todėl buvo per anksti kaltinti šios procedūros pažeidimu. Iš tikrųjų vėliau Komisija, laikydamasi šios procedūros, pakvietė Ispaniją dvišalėms deryboms dėl korekcijų 2002 m. gruodžio 10 d. laišku.

38. Pirma, ji teigia, kad įgyvendinančio reglamento 8 straipsnio 1 dalyje nustatytos tvarkos nesilaikymas ir leidimas Ispanijos valdžios institucijoms pareikšti savo nuomonę dėl pakeitimų pažeidė šių institucijų teisę į gynybą. Atsakydama Komisija teigia, kad ginčijamame sprendime siūlomi pakeitimai buvo negalutiniai iki šio reglamento 8 straipsnio 1 dalyje numatyto sprendimo dėl taisyklių laikymosi priėmimo ir kad 2002 m. kovo 27 d. laišku ji pradėjo procedūrą, suteikiančią valstybėms narėms teisę būti išklausytoms prieš priimant tokį sprendimą¹⁵, todėl Ispanijos teisė į gynybą nebuvo pažeista. Bet

15 — Žr. 2003 m. sausio 9 d. Sprendimą *Italija prieš Komisiją* (C-177/00, Rink. p. I-233, 23 punktą).

kuriuo atveju Komisija pastebi, kad Ispanija galėjo pareikšti savo nuomonę dėl siūlomo sprendimo tiek 2002 m. balandžio 19 d. EŽŪOGF komiteto susitikimuose, kuriuose ji iš anksto gavo siūlomo sprendimo ir susijusios suvestinės ataskaitos kopijas, tiek savo rašytiniuose pranešimuose Komisijai iki ginčijamo sprendimo priėmimo. Aplinkybė, kad galiausiai Komisija priėmė pakeitimus remdamasi pirminiu pasiūlymu ir neatsižvelgdama į Ispanijos valdžios institucijų pastabas, jos nuomone, yra atskira tema.

galima būtų tikėtis, kad 7 straipsnio 2 dalis leidžia valstybei narei, siekiančiai apsaugoti savo finansinius interesus, pareikšti savo nuomonę dėl kiekvieno pasiūlymo, kurį Komisija pateikia pagal patvirtinimo procedūrą.

40. Kita vertus, gali būti teigiama visiškai priešingai: kadangi pakeitimai pagal patvirtinimo tvarką tėra negalutiniai, o procedūra dėl taisyklių laikymosi aiškiai suteikia teisę būti išklausytam prieš priimant galutinės korekcijas, nėra reikalo suteikti atskiros teisės į gynybą. Kita vertus, manau, kad šios teisės pakartojimas būtų suderinamas su tikslu išlaikyti dvi atskiras procedūras, kurios abi turi savo logiką.

39. Iš pradžių reikėtų nurodyti, kad įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 2 dalis nenustato valstybių narių teisės pareikšti savo nuomonę dėl pakeitimų. Pagarba teisei į gynybą yra pagrindinis Bendrijos teisės principas, kurį Teisingumo Teismas laikė esant būtinu užtikrinti net ir nesant procedūrą reglamentuojančių teisės aktų¹⁶. Šis principas reikalauja, kad asmenys, kuriems skirti sprendimai, galintys turėti reikšmingą poveikį jų interesams, privalo turėti galimybę veiksmingai apginti savo požiūrį. Atsižvelgiant į teisės į gynybą svarbą ir dėl aiškumo

41. Tačiau šis klausimas šioje byloje nekeliamas.

42. Esu įsitikinęs, kad Ispanijos valdžios institucijų turėtos galimybės pareikšti savo nuomonę Komisijai dėl pasiūlytų pakeitimų suteikė joms tinkamą teisę į gynybą. Šiuo klausimu pareikšti Ispanijos žodiniai ir rašytiniai pranešimai patvirtina, kad abi šalys pripažino Ispanijos galimybes ginčyti pasiūlymus prieš sąskaitų patvirtinimą. Todėl

16 — Žr., pavyzdžiui, 1996 m. spalio 24 d. Sprendimą *Komisija prieš Lisrestal ir kt.* (C-32/95 P, Rink. p. I-5373, 21 punktas); 2000 m. kovo 28 d. Sprendimą *Krombach* (C-7/98, Rink. p. I-1935, 42 punktas); 2000 m. rugsėjo 21 d. Sprendimą *Mediocurso prieš Komisiją* (C-462/98 P, Rink. p. 7183, 36 punktas) ir 2002 m. gruodžio 12 d. Sprendimą *Cipriani* (C-395/00, Rink. p. I-11877, 51 punktas).

tiriamas jos teisės į gynybą pažeidimas yra nepagrįstas.

Tariamai neteisingi Kastilja–La Mančos sąskaitų pakeitimai

43. Antra, Ispanija teigia, kad Komisija nepranešė apie korekcijas pagal patvirtinimo procedūrą, ir, trečia, suvestinės ataskaitos nėra ispanų kalba, o tai yra esminiai sąskaitų patvirtinimo procedūros pažeidimai. Abu teiginiai pateikti jos dublike, todėl yra bylos nagrinėjimo metu nurodyti nauji pagrindai.

46. Ispanija ginčija Kastilja–La Mančos sąskaitų finansinių korekcijų, kurios siūlomos suvestinėje ataskaitoje dėl Garantijų skyriaus sąskaitų už finansinius 2001 metus patvirtinimo¹⁷, pagrindimą. Šioje ataskaitoje siūloma 1 831 526 eurų dydžio korekcija dėl klaidų lauko kultūrų sektoriuje.

44. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 42 straipsnio 2 dalį proceso metu negalima pateikti naujo pagrindo, išskyrus tuos atvejus, kai jis pagrindžiamas teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui. Taip nėra šioje byloje.

47. Sprendimas dėl sąskaitų patvirtinimo skirtas nustatyti EŽUOGF finansuojamą kiekvienoje valstybėje narėje per konkrečius finansinius metus atliktų išlaidų sumą, o tai neabejotinai turi poveikį nepatvirtintų sumų (kurios iki vėlesnių sprendimų dėl taisyklių nesilaikymo priėmimo yra negalutinės) dydžiui¹⁸.

48. Be to, pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką pagrindinis reglamentas leidžia Komisijai EŽUOGF sąskaita finansuoti tik tas sumas, kurios išmokėtos laikantis

45. Todėl, kaip teigia Komisija, abu teiginiai yra nepriimtini.

17 — Dokumentas AGRI/60939/2002-FR galutinis, žr. jo 6.5 punktą.

18 — Įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 1 dalis.

skirtinguose žemės ūkio sektoriuose nustatytų taisyklių¹⁹ ir todėl įpareigoja Komisiją nefinansuoti išlaidų, jei nustato pažeidimų²⁰.

vimo ataskaita). Pagal Komisijos nurodytą sertifikavimo ataskaitą sąskaitose už 2000 ir 2001 finansinius metus padarytos dviejų rūšių klaidos.

Šalių argumentai, pateikti dėl korekcijų pagrindimo

49. Pirmiausia pabrėžtina, kad triplike Komisija pripažino Ispanijos teiginį, jog korekcija neturėjo būti taikoma kompensacinėms išmokoms, ir nurodė, kad ji ketina atsižvelgti į šį reikalavimą apskaičiuodama galutinai patvirtinamą sumą. Kita vertus, šalys nesutaria dėl klausimo, ar korekcija buvo pagrįsta.

51. Dėl kompiuterinės klaidos, padarytos sąskaitose už 2000 finansinius metus, išmokėtos netinkamo dydžio pagalbos už tam tikrus kietųjų kviečių žemės plotus sumos. Kita, nežinia kodėl šiose sąskaitose atsiradusi klaida, susijusi su kompiuterine programa (skirta nustatyti, ar netrūksta duomenų užtikrinti, kad pateikiant deklaracijas už atskirtą žemę būtų laikomasi minimalių žemės plotų reikalavimų), lėmė didesnių nei turėjo būti išmokų mokėjimą.

50. Savo atsiliepimuose Komisija nurodo šios korekcijos siūlymo priežastis. Šiuo atžvilgiu ji remiasi Kastilja–La Mančos mokėjimo agentūrą sertifikuojančios įstaigos 2002 m. sausio 23 d. ataskaita, kuri grindžiama atitinkamų sąskaitų už 2001 finansinius metus patikrinimu (toliau – sertifikavimo ataskaita).

52. Komisijos minimoje sertifikavimo ataskaitoje tokie patys sąskaitų trūkumai nurodyti ir už 2001 finansinius metus, o tai patvirtina, kad sąskaitų klaidos už 2000 finansinius metus nebuvo ištaisytos išrašant vėlesnes sąskaitas. Remdamasi sertifikavimo ataskaitoje nurodytomis klaidomis Komisija daro prielaidą, kad jos atsirado atsitiktinai. Ji nurodo sąskaitų už 2001 metus klaidas, susijusias su kietaisiais kviečiais, ir sunkumus dėl kintamųjų, naudojamų apskaičiuojant pagalbą už atskirtus žemės plotus, patikrinimo, kurį atlikti prireikė dėl antros rūšies klaidų kartojimosi.

19 — Žr. 14 išnašoje nurodytus sprendimus.

20 — Žr., pavyzdžiui, 2003 m. sausio 9 d. Sprendimą *Graikija prieš Komisiją* (C-157/00, Rink. p. I-153, 44 punktas).

53. Komisija ypač pabrėžia netinkamus 2001 m. mokėjimus dėl neteisingo su drėkinamais kukurūzais susijusių atskirtų žemės plotų sumažinimo. Remdamasi sertifikavimo ataskaita ji taip pat teigia, kad patikrinimų rezultatai nebuvo tinkamai suvesti į duomenų bazę ir kad šio duomenų neįvedimo kompiuterinė programa nenustatė.

55. Nurodydama Komisijos gaires Nr. 8²¹, Ispanija papildomai teigia, kad klaida yra sisteminė ir kad 2001 finansinių metų sąskaitų visų klaidų visuose sektoriuose materialinė vertė, t. y. 7 725 641 euras, yra mažesnė nei 1 % nuo visų išlaidų, t. y. mažesnė nei 8 759 994 eurai. Apibendrinama ji teigia, kad nėra jokios priežasties taikyti finansinę korekciją arba bent jau taikyti ją sąskaitų patvirtinimo procedūros metu.

Įvertinimas

54. Tačiau Ispanija nemano, kad sertifikavimo ataskaitoje nurodytos klaidos pateisina Komisijos pasiūlytas korekcijas. Ji sertifikavimo įstaigos poziciją dėl sąskaitų už 2001 finansinius metus trūkumų aiškina kitaip nei Komisija. Ji remiasi 2002 m. balandžio 23 d. raštišku sertifikuojančios įstaigos pranešimu, kuriame teigiama, kad šios įstaigos pastabos dėl sertifikavimo ataskaitose nurodytų klaidų atitinkamai dvejais finansiniais metais, nėra vienodos. Pagal šį pranešimą pastaba dėl 2001 finansinių metų yra susijusi tik su neteisingo baudos už su drėkinamais kukurūzais susijusių atskirtą žemę koeficiento taikymu. Todėl klaida turi poveikį tik šiam biudžeto skyriui, o ne visoms išmokoms dirbamos žemės sektoriuje. Tikriausiai remdamasi 2002 m. balandžio 23 d. pranešime pateiktu įvertinimu Ispanija teigia, kad piniginė klaidos vertė yra su drėkinamais kukurūzais susijusios klaidos vertė, t. y. 17 855 eurai.

56. Abi šalys sutaria, kad Komisija nepagrįstai įtraukė kompensacines išmokas vertindama klaidos materialinę vertę.

57. Todėl ginčijamą sprendimą reikia panaikinti bent jau tiek, kiek jis susijęs su šios pagalbos dalies korekcijomis.

58. Kita vertus, Ispanija nenurodo jokio argumento dėl korekcijų pagrįstumo. Ypač

21 — Dokumentas Nr. VI/5331/98 „EŽUOGF mokėjimo agentūrų sąskaitų sertifikavimo gairės“.

teigdamą, kad bendras visų klaidų materijos išraiškos lygis yra mažesnis už nustatytąjį Komisijos gairėse Nr. 8, kuriose pateikiamos rekomendacijos nacionalinėms sertifikavimo įstaigoms dėl klaidų vertinimo, Ispanija tinkamai nepagrindžia savo teiginių. Aišku, šios gairės neregamentuoja Komisijos teisės pateikti siūlymus dėl pakeitimų sprendime, susijusiais su patvirtinimu.

sijos išvadų, savo teiginių neparemdama patikimos ir veiksmingos priežiūros sistemos buvimo įrodymais²⁴.

59. Sąskaitų patvirtinimo procedūroje iš Komisijos aiškiai reikalaujama nustatyti EŽUOGF finansuotina valstybėse narėse patirtų išlaidų sumą²². Teisingumo Teismas nuosekliai aiškino, kad nors siekdama nustatyti bendro žemės ūkio rinkų organizavimo pažeidimą Komisija ir privalo pateikti įrodymų, patvirtinančių rimtas ir pagrįstas abejones dėl valstybių narių atliktų patikrinimų ar jų pateiktų duomenų, nereikalaujama išsamiai įrodyti, kad nacionalinių institucijų atlikti patikrinimai buvo nepakankami, ar kad jų pateikti skaičiai — neteisingi; būtent valstybė narė yra geriausioje padėtyje surinkti ir patikrinti EŽUOGF sąskaitoms patvirtinti reikalingus duomenis, todėl ji ir turi pateikti kuo detalesnius ir išsamesnius įrodymus apie šių patikrinimų ar skaičiavimų tikrumą ir prireikus — apie Komisijos teiginių netikslumą²³. Valstybė narė negali paneigti Komisi-

60. Savo atsiliepimuose Komisija pateikė įrodymų, patvirtinančių rimtas abejones dėl atitinkamų 2001 m. atliktų patikrinimų patikimumo. Ji ne tik įrodė, kad 2000 m. padarytos klaidos nebuvo pašalintos kitais metais, įskaitant ir dvi kompiuterines klaidas dėl neteisingų mokėjimų už kietuosius kviečius ir už atskirtus žemės ūkio sklypus, bet ir, remdamasi sertifikavimo ataskaitoje už 2001 m. pateikiamomis pastabomis, atskirai nurodė, jog neteisingos sumos buvo išmokėtos dėl neteisingo mažinančio koeficiento taikymo atskirtai drėkinamų kukurūzų žemei ir kad nebuvo tikrinama, ar užtikrinamas patikrinimų rezultatų išsaugojimas duomenų bazėse. Iš sertifikavimo ataskaitos ištraukų, pridėtų prie Komisijos atsiliepimo į ieškinį, matyti, kad sertifikuojanti įstaiga nurodė, jog tokie patikrinimai neatliekami visame dirbamos žemės sektoriuje.

61. Ispanija nepateikia nei tokių patikrinimų rezultatų, nei Komisijos teiginių klaidingumo

22 — Įgyvendinančio reglamento 7 straipsnio 1 dalis.

23 — Žr. 2001 m. kovo 6 d. Sprendimą *Nyderlandai prieš Komisiją* (C-278/98, Rink. p. I-1501, 39–41 punktai); 20 išnašoje minėto sprendimo *Graikija prieš Komisiją* 15–17 punktus ir neseniai priimto 2004 m. kovo 4 d. Sprendimą *Vokietija prieš Komisiją* (C-344/01, Rink. p. I-2081, 58 punktą).

24 — Žr., pavyzdžiui, 20 išnašoje minėto sprendimo *Graikija prieš Komisiją* 18 punktą.

įrodymų. Be to, nebuvo įrodyta, kad nustatyti 2000 metų priežiūros sistemos trūkumai buvo ištaisyti taip, kad sistema patikimai veiktų 2001 metais. Vien teigiant, kad klaida turi poveikį tik su drėkinamais kukurūzais susijusiam biudžeto skyriui, neįvykdomas nė vienas iš minėtų trijų reikalavimų²⁵.

62. Todėl, mano nuomone, Komisija pateikė įrodymų, patvirtinančių rimtas abejones dėl valstybės narės nurodytų patikrinimų patikimumo, ir kad ji pagrįstai nustatė Bendrijos taisyklių dėl išlaidų pažeidimą bei pasiūlė taikyti finansinę korekciją.

63. Dėl korekcijos dydžio (išskyrus kompensacinių išmokų korekcijas) įvertinimo manau, kad jis atitinka Teisingumo Teismo praktiką dėl įrodinėjimo naštos principų taikymo²⁶ situacijoje, kai Komisija atliko šį įvertinimą remdamasi patikrinimų rezultatais. Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas yra patvirtinęs tokią vertinimą, jei valstybė narė nepateikė jokių įrodymų, kad

Komisija rėmėsi netiksliais duomenimis arba neįrodė, kad nustatyti pažeidimai neturi poveikio Bendrijos biudžetui arba jį paveikė kur kas mažiau nei nurodyta Komisijos vertinime²⁷.

64. Kaip jau nurodžiau, Ispanija neįrodė, kad Komisijos teiginiai dėl tariamos sąskaitų neatitikties taisyklėms buvo neteisingi. Darytina išvada, kad nepateikta įrodymų, paneigiančių faktines aplinkybes, kuriomis grindžiami teiginiai, arba patvirtinančių, kad pažeidimai neturėjo poveikio Bendrijos biudžetui.

65. Be to, Ispanijos pastabose nenurodoma, kad pažeidimai Bendrijos biudžetą paveikė kur kas mažiau nei nurodyta Komisijos vertinime. Pagal Teisingumo Teismo praktiką dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo principų²⁸ vien teiginys, kad klaida turi poveikį tik drėkinamiems kukurūzams, nepagrįstas jokiais patikimos ir veiksmingos priežiūros sistemos įrodymais, nepaneigia pateikto vertinimo.

25 — Kurie, vadovaujantis 23 ir 24 išnašose nurodytą Teisingumo Teismo praktiką, keliami valstybės narėms.

26 — Žr. 59 punktą.

27 — Žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimą *Ispanija prieš Komisiją* (C-130/99, Rink. p. I-3005, 90 ir 91 punktai).

28 — Žr. 59 punktą.

66. Dėl šių priežasčių manau, kad Komisijos pasiūlyta korekcijos suma, išskyrus dalį, susijusią su kompensacinėmis išmokomis, nėra neteisinga.

67. Kadangi Ispanija iš dalies įrodė savo teiginius, kiekvienai šaliai nurodytina padengti savo patirtas bylinėjimosi išlaidas.

Išvada

68. Remdamasis anksčiau nurodytais motyvais manau, kad Teisingumo Teismas turėtų:

1. Panaikinti 2002 m. birželio 12 d. Komisijos sprendimą 2002/461/EB dėl valstybių narių 2001 finansinių metų sąskaitų, susijusių su išlaidomis, kurias finansuoja Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) Garantijų skyrius, patvirtinimo tiek, kiek jis susijęs su kompensacinėmis išmokoms priskirtinų išlaidų korekcija;
2. Atmesti likusią ieškinio dalį.
3. Nurodyti šalims padengti savo patirtas bylinėjimosi išlaidas.